

Nappaa hiilestä kiinni

MAANKÄYTTÖSEKTORIN
ILMASTORATKAISUT

Miten maankäyttö voidaan ottaa haltuun kuntien ilmastotyössä?

Mikael Hildén, Syke

Mukana: Suomen ympäristökeskus, Helsingin yliopisto,
Luonnonvarakeskus, Turun kaupunki, Lahden kaupunki,
Joensuun kaupunki, Espoon kaupunki

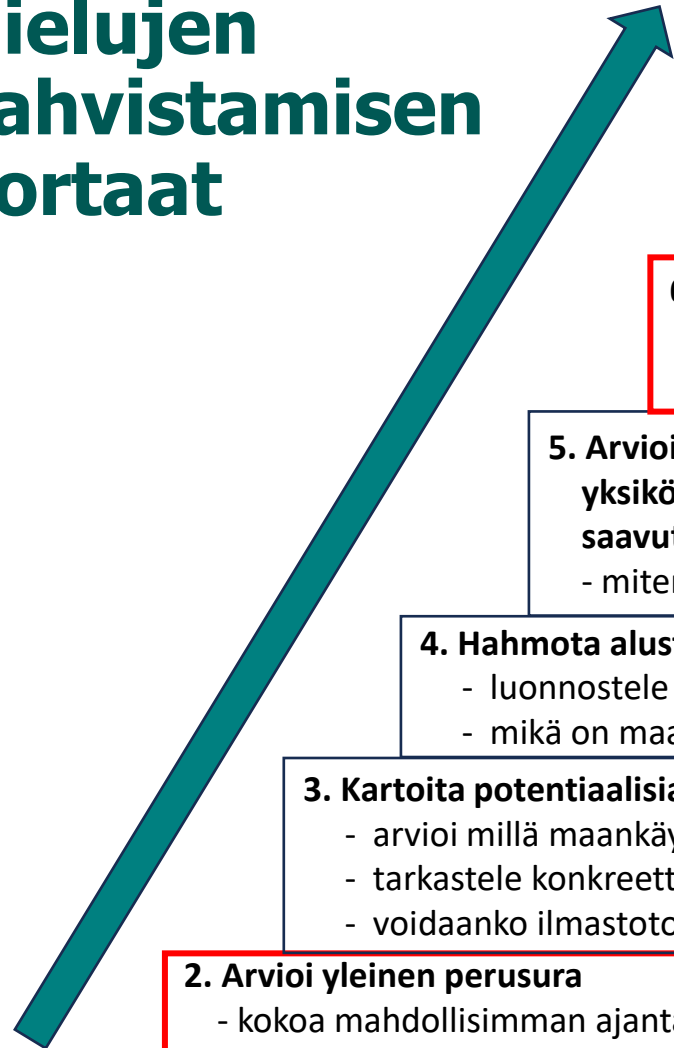

Suomen ympäristökeskus
Finlands miljöcentral
Finnish Environment Institute

Maankäyttösektori on tärkeä, kun tähdätään hiilineutraaliuteen

- Kunnat tavoittelevat hiilineutraaliutta, mutta tavoitteelle on erilaisia tulkintoja
- Kunnilla edellytyksiä vahvistaa maankäyttösektorin nettonielua
- Tietotarpeet ovat suuret: mikä on perusura, mitä voi ja kannattaa tehdä, miten toimet ja niiden tulokset kirjataan kunnan kasvihuonekaasutaseeseen?

Nielujen vahvistamisen portaavat

1. Selvitä kunnan lähtökohdat maankäyttösektorin ilmasto- ja luontotyölle

- tee yhteenveto kunnan erityispiirteistä (maankäyttö: rakennettu ympäristö, metsät, maatalous, vesistöt)
- tunnista maankäyttösektorin merkittävimmät päästölähteet ja nielut
- tee yhteenveto jo tehdyistä maankäyttösektorin toimista ja suunnitelmista

2. Arvioi yleinen perusura

- kokoa mahdollisimman ajantasaiset tiedot maankäyttösektorin eri osa-alueiden todennäköisestä kehityksestä ja maankäytön muutoksista lyhyellä (5 vuotta) ja pidemmällä aikavälillä (15–20 vuotta)
- arvioi perusura jo asetettujen tavoitteiden ja voimassa olevien ohjeiden avulla (esim. metsänhoitosuositukset)

3. Kartoita potentiaalisia kunnan alueella toteutettavia maankäyttösektorin toimia

- arvioi millä maankäyttösektorin osa-alueilla on edellytyksiä toteuttaa toimia
- tarkastele konkreettisia yhteistyömahdollisuuksia yksityisen sektorin kanssa
- voidaanko ilmastotoimia ja toimia luonnon monimuotoisuuden ylläpitämiseksi toteuttaa yhdessä?

4. Hahmota alustavat tavoitteet maankäyttösektorin ilmasto- ja luontotyölle

- luonnostele pitkän ja lyhyen aikavälin tavoitteet
- mikä on maankäyttösektorin rooli kunnan ilmasto- ja monimuotoisuustyössä?

5. Arvioi tarve ja mahdollisuudet toteuttaa toimia kunnan alueen ulkopuolella ilmasto-yksiköiden hankkimiseksi tai luonnon monimuotoisuustavoitteiden saavuttamiseksi, ml. Ilmastoyksiköiden hankkiminen ja/tai ekologinen kompensatio

- miten toimia toteutetaan, mitä ja keneltä yksiköitä hankitaan?

6. Tarkastele maankäyttösektorin toimien rahoitusta, mukaan lukien mahdollisuuksia saada ulkopuolista rahoitusta

- miten toimia rahoitetaan, miten eri tahot voivat osallistua rahoitukseen?

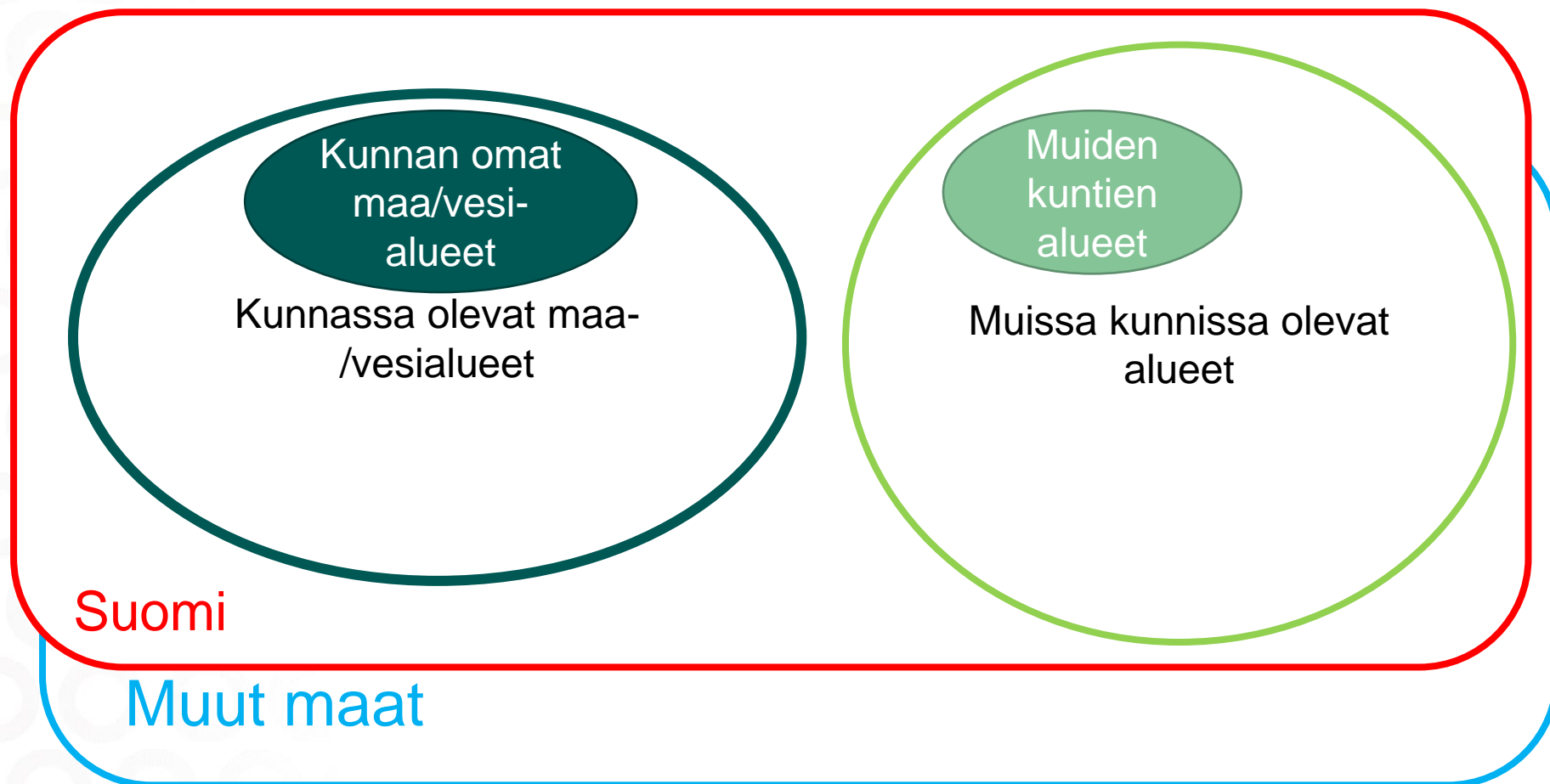
7. Kunta päättää ilmasto- ja luontotyön tavoitteista ja toimista

- kunta asettaa pitkän ja lyhyen aikavälin tavoitteet ja kuvaa millä toimin tavoitteet on tarkoitus saavuttaa

8. Seuraa ja dokumentoi toimien edistymistä ja tavoitteiden saavuttamista

- kertomus toimien edistymisestä sekä saavutetuista ja odotettavissa olevista hillintätuloksista

Kunnan haasteet: on eri keinoja vahvistaa nettonieluja ja pitää löytää hyvä yhdistelmä, joka ottaa huomioon oman kunnan erityispiirteet

Kuntien toimintamallit ja ratkaisut lähtökohtana

- Joensuu: päästövähennysten, hiilinielujen ilmastotili, jonka kautta voidaan rahoittaa uudenlaisia paikallisia päästöjen vähentämisen hankkeita tai nielujen lisäämistä.
- Lahti: hyväksytty hiilinielusuunnitelma, johon sisältyy sekä kaupungin omien hiilinielujen kasvattaminen että yksityisten maanomistajien osallistaminen.
- Turku: hiilinielujen lisäämiseksi luodaan paikallinen malli, jossa voidaan osallistaa maanomistajia ja hiilineutraaliustavoitteeseen sitoutuneita yrityksiä sekä kuntalaisia
- Espoo: kaavoituksen yhteydessä tehtävä ilmastovaikutusten arviointi, johon sisältyy myös hiilinielujen muutokset

Opas maankäyttösektorin ilmastotoimien hyödyntämiseen kuntien ilmasto- ja luontotyössä ilmestyy lokakuussa.

Hiilineutraalisuomi.fi uudistuksen yhteydessä syntyy maankäyttösektoriin erikoistuva osa, joka julkaistaan alkuvuodesta 2025

Kiitos!

